

Nazwa przedmiotu		Gospodarka i polityka portowa				Kod ECTS	14.3.E.SL.2382				
						Pkt.ECTS	7				
Jednostka prowadząca przedmiot		ITiHM	Nazwa kierunku		MSG	Nazwa specjalności		MTiHM;			
Nazwisko prowadzącego		prof. UG dr hab. Hanna Klimek									
Forma zajęć/Liczba godzin											
Wykład	30	Ćwiczenia	15	Konwersatoria	0	Laboratoria komputerowe	0	Seminaria	0	Lektoraty	0
Forma aktywności						Rok i rodzaj studiów:		1 SS2,			
Godziny z udziałem nauczyciela akademickiego (w tym konsultacje, egzaminy i inne):				90		Semestr:		2,			
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego (samodzielna praca studenta):				85		Status przedmiotu:		Obligatoryjny			
Sumaryczna liczba godzin:				175		Język wykładowy:		polski			
Sposób realizacji zajęć		Zajęcia w sali dydaktycznej. Wydział Ekonomiczny									
Metody dydaktyczne		Wykłady z prezentacjami multimedialnymi, Ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących, Aktywność w grupach, współpraca, Studia przypadków,									
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi											
Wymagania formalne		<i>Ekonomika transportu morskiego i polityka żeglugowa</i>									
Wymagania wstępne		Podstawowa wiedza, umiejętności i kompetencje zdobyte podczas zajęć z przedmiotu <i>Ekonomika transportu morskiego i polityka żeglugowa</i>									
Sposób i forma zaliczenia oraz kryteria oceny											
Sposób zaliczenia		Egzamin									
Kryteria oceny		Ocena zaliczeniowa jest ustalana na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych przez studenta podczas zajęć oraz oceny z kolokwium. Oceny te student otrzymuje za wykonanie konkretnych zadań w trakcie poszczególnych zajęć (zgodnie z programem). Za każde zadanie uzyskuje wynik wyrażony w procentach i przypisaną do niego ocenę (skala ocen jak w przypadku egzaminu). Przy ustalaniu oceny końcowej uwzględniane są też oceny uzyskane przez studenta za dodatkową aktywność podczas ćwiczeń oraz przedstawione prezentacje. Ocena końcowa jest średnią ocen otrzymanych przez studenta podczas wszystkich ćwiczeń. Skala ocen zgodna z <i>Regulaminem studiów</i> .									
Cele przedmiotu											
Zapoznanie studentów z problematyką gospodarowania w portowych ośrodkach podaży usług, funkcjonowania rynków usług portowych oraz zagadnieniami kształtowania i realizacji polityki portowej.											
Efekty uczenia się											
Wiedza	MSG2_W03	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat funkcjonowania rynków usług portowych (rozumie istotę rynku usług portowych, zarówno w aspekcie przestrzennym, jak i ekonomicznym; zna zasady jego funkcjonowania, dysponuje poszerzoną wiedzą o funkcjonowaniu portów morskich w sytuacji konkurencji na różnych płaszczyznach, m.in. krajowej i międzynarodowej, w ramach lądowo-morskich łańcuchów transportowych; zna metody pozyskiwania danych potrzebnych do analizy konkurencyjności portów morskich na krajowych i międzynarodowych rynkach usług portowych, ma wiedzę o możliwościach wykorzystania wyników badań konkurencyjności portów do podejmowania decyzji strategicznych; rozumie potrzebę kształtowania rynków usług portowych).									
	MSG2_W04	Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat znaczenia i funkcji gospodarczych portów morskich; gospodarowania rzeczowymi czynnikami produkcji usług portowych i ich reprodukcji (w tym finansowania i efektywności inwestycji); lokalizacji portów morskich; polityki portowej; zna i rozumie genezę, istotę, funkcje i metody ustalania opłat portowych; zna Ustawę o portach i przystaniach morskich; rozumie potrzebę przekształceń własnościowych w portach; zna najważniejsze obszary polityki portowej Unii Europejskiej.									
	MSG2_W11	Student posiada pogłębioną wiedzę o elementach otoczenia portowych ośrodków podaży; ma wiedzę o relacjach pomiędzy podmiotami tworzącymi portowe ośrodki podaży oraz o relacjach pomiędzy tymi ośrodkami i ich otoczeniem, zarówno krajowym, jak i zagranicznym; rozumie rolę i znaczenie portów morskich w lądowo-morskich łańcuchach transportowych oraz logistycznych łańcuchach dostaw;									

		rozumie istotę społecznej odpowiedzialności portów morskich oraz zna obszary działań w zakresie CSR podejmowanych przez zarządy portów i przedsiębiorstwa sfery eksploatacji.
--	--	---

Weryfikacja efektów uczenia się - Wiedza

Efekty	egzamin pisemny	egzamin ustny	kolokwium	esej/referat /portfolio	zadania / prace domowe	prezentacja indywidualna	prezentacja grupowa	aktywność na zajęciach	udział w dyskusji	projekt indywidualny	projekt grupowy
MSG2_W03		X	X		X			X	X		
MSG2_W03		X	X		X	X	X	X	X		
MSG2_W11		X	X		X	X	X	X	X		

Umiejętności		
	MSG2_U03	Student potrafi identyfikować i analizować otoczenie przedsiębiorstw portowych i całych portowych ośrodków podożowych, analizować czynniki konkurencyjności portów morskich, ustalać pozycję konkurencyjną portów morskich, identyfikować i analizować relacje występujące pomiędzy portami i podmiotami pozostającymi w ich otoczeniu.
	MSG2_U04	Student ma umiejętności: prawidłowej interpretacji i wyjaśniania zjawisk ekonomicznych na rynkach usług portowych, wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce, sprawnego posługiwania się regułami i standardami dotyczącymi gospodarowania w portach morskich, diagnozowania procesów gospodarczych na rynkach usług portowych.

Weryfikacja efektów uczenia się - Umiejętności

Efekty	egzamin pisemny	egzamin ustny	kolokwium	esej/referat /portfolio	zadania / prace domowe	prezentacja indywidualna	prezentacja grupowa	aktywność na zajęciach	udział w dyskusji	projekt indywidualny	projekt grupowy
MSG2_U03		X	X		X			X	X		
MSG2_U04		X	X		X		X	X	X		

Treści programowe

- Znaczenie gospodarcze portów morskich:** omówienie znaczenia portów w gospodarce narodowej poszczególnych krajów oraz w Unii Europejskiej.
- Funkcje gospodarcze portów morskich i ich rola w międzynarodowym systemie transportowym oraz lądowo-morskich łańcuchach transportowych:** klasyczne funkcje PM i funkcje współcześnie realizowane przez porty w podziale według kryteriów: przedmiotowego i przestrzennego.
- Zagadnienia lokalizacji portów morskich i rejonów portowych:** czynniki lokalizacji PM w przekroju historycznym i uwzględniane współcześnie.
- Port morski jako centrum logistyczne:** rola portów morskich w łańcuchach logistycznych; logistyczne centra dystrybucji w PM i na zapleczu; funkcja logistyczna PM; PM jako centrum informacyjne.
- Rynki usług portowych (RUP):** RUP jako kategoria przestrzenna i ekonomiczna; funkcjonowanie i rozwój RUP.
- Kształtowanie rynków usług portowych:** konkurencja na RUP; konkurencyjność portów morskich; narzędzia kształtowania RUP.
- Rzeczowe czynniki produkcji usług portowych i ich reprodukcja:** pojęcie i klasyfikacja środków trwałych (ŚT); charakterystyka portowych ŚT; zagadnienia amortyzacji i zużycia ŚT w portach morskich; proces reprodukcji rzeczowych czynników produkcji usług portowych; problematyka inwestycji; znaczenie problematyki efektywności inwestycji w portach morskich w ujęciu makroekonomicznym i mikroekonomicznym.
- Finansowanie rozwoju portów morskich:** problematyka metod finansowania rozwoju PM; praktyczne przykłady metod wykorzystywanych w portach wybranych krajów.
- Ceny usług portowych:** geneza, funkcje i klasyfikacja opłat portowych oraz opłat za usługi portowe; kalkulacja cen za usługi portowe na podstawie taryfy portowej.
- Przekształcenia strukturalno-własnościowe w polskich portach morskich:** komercjalizacja portów; przekształcenia strukturalno-własnościowe w sferze zarządzania i działalności eksploatacyjnej.
- Ustawa o portach i przystaniach morskich:** analiza treści ustawy i jej nowelizacji pod kątem korzyści i niedogodności dla PM; wpływ ustawy na konkurencyjność polskich PM na międzynarodowych RUP.
- Polityka rozwoju portów morskich w Polsce i polityka portowa Unii Europejskiej:** polska polityka portowa; próby ujednoczenia polityk portowych państw członkowskich i stworzenia wspólnej polityki portowej Wspólnoty.
- Społeczna odpowiedzialność portów morskich:** istota, cele i obszary CSR portów morskich, raportowanie CSR w portach morskich, CSR zarządów portów i przedsiębiorstw sfery eksploatacji, przykłady portów społecznie odpowiedzialnych.
- Wizyta studyjna w portach morskich Trójmiasta:** spotkanie z przedstawicielem zarządu portu (w Gdańsku lub Gdyni), wykład na temat funkcjonowania i rozwoju portu, zwiedzanie poszczególnych terminali.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej

LITERATURA OBOWIĄZKOWA:

1. *Ekonomika portów morskich i polityka portowa*, pr. zbior. pod red. L. Kuźmy, Gdańsk 2003
2. H. Klimek, *Funkcjonowanie rynków usług portowych*, Gdańsk 2010
3. A. Grzelakowski, M. Matczak, *Współczesne porty morskie. Funkcjonowanie i rozwój*, Gdynia 2012
4. H. Klimek, *Program rozwoju portów morskich w Polsce, (w:) Współczesne problemy rozwoju lądowo-morskich systemów transportowych*, red. nauk. J. Dąbrowski, T. Nowosielski, Gdańsk 2013
5. H. Klimek, J. Dąbrowski, *Tendencje na współczesnych rynkach usług portowych*, "Współczesna Gospodarka" 2014, nr 4
6. *Porty morskie w perspektywie przestrzennej, ekonomicznej, transportowej, logistycznej i społecznej*, red. H. Klimek, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2016
7. H. Klimek, *Funkcjonowanie i rozwój portów morskich w Chińskiej Republice Ludowej*, "Gdańskie Studia Azji Wschodniej" 2016, nr 10
8. H. Klimek, R. Rolbiecki, *Funkcja transportowa największych polskich portów morskich, (w:) Rozwój i funkcjonowanie transportu w świetle idei zrównoważonego rozwoju*, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Gdańskiego Ekonomia Transportu i Logistyka" nr 63, Gdańsk 2017
9. H. Klimek, J. Dąbrowski, *Polskie porty morskie na rynkach usług portowych*, "Studia i Materiały Instytutu Transportu i Handlu Morskiego" 2018, nr 15
10. H. Klimek, J. Dąbrowski, *Corporate social responsibility of the Port of Gdynia*, SHS Web of Conferences 2018, Vol. 57, art. no. 01017, s. 1-10, <https://doi.org/10.1051/shsconf/20185701017>
11. H. Klimek, A. Michalska-Szajer, J. Dąbrowski, *Corporate social responsibility of the Port of Gdansk*, "Scientific Journals of the Maritime University of Szczecin" 2019, nr 59, s. 72-82, <http://repository.am.szczecin.pl/handle/123456789/2551?show=full>; DOI: 10.17402/354
12. H. Klimek, A. Michalska-Szajer, J. Dąbrowski, *Corporate social responsibility of the Ports of Szczecin i Świnoujście*, "Scientific Journals of the Maritime University of Szczecin" 2020, no. 61, ss. 99-107, <http://repository.am.szczecin.pl/handle/123456789/2598>, DOI: 10.17402/405
13. A. Kaliszewski, A. Kozłowski, J. Dąbrowski, H. Klimek, *Container terminals competitive factors - results of an international survey*, SHS Web of Conferences, 2018, Vol. 58, art. no. 01014 (ISSN 2416-5182; <https://doi.org/10.1051/shsconf/20185801014>, ss. 1-13
14. A. Kaliszewski, A. Kozłowski, J. Dąbrowski, H. Klimek, *Key factors of container terminals competitiveness: A global shipping lines perspective*, "Marine Policy" 2020, no. 117
15. A. Kaliszewski, A. Kozłowski, J. Dąbrowski, H. Klimek, *LinkedIn survey reveals competitiveness factors of container terminals: forwarders' view*, "Transport Policy", 2021, vol. 106
16. A. Michalska, H. Klimek, J. Dąbrowski, *A comparative analysis of CSR disclosure of Polish and selected foreign seaports*, "Case Studies on Transport Policy", 2021, vol. 9, no. 3 <https://doi.org/10.1016/j.cstp.2021.05.012>
17. *Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 roku o portach i przystaniach morskich* (tekst jednolity) Dz. U. 1997, nr 9, poz. 44 (<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970090044/U/D19970044Lj.pdf>)
18. A. Kaliszewski, J. Dąbrowski, H. Klimek, *Konkurencyjność portów morskich. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2021

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. S. Szwanowski, *Funkcjonowanie i rozwój portów morskich*, Gdańsk 2000
2. H. Klimek, *Polskie porty morskie - aktywni uczestnicy lądowo-morskich łańcuchów transportowych, (w:) Wyzwania i problemy transportu morskiego*, pod red. J. Dąbrowskiego, Gdańsk 2011
3. J. Dąbrowski, *Koncepcja pomiaru konkurencyjności portów morskich*, "Współczesna Gospodarka" 2010, nr 1

4. H. Klimek, J. Dąbrowski, *Funkcja logistyczna portów morskich*, "Logistyka" 2012, nr 4
 5. H. Klimek, *Oplaty portowe jako narzędzie kształtowania rynków usług portowych*, "Studia i Materiały Instytutu Transportu i Handlu Morskiego" 2010, nr 7
 6. H. Klimek, J. Dąbrowski, *Polskie porty morskie w lądowo-morskich łańcuchach transportowych*, "Logistyka" 2013, nr 5
 7. J. Neider, *Polskie porty morskie*, Gdańsk 2008
 8. J. Neider, *Transport międzynarodowy*, Gdańsk 2012
 9. B. Szymanowska, H. Klimek, *Porty nowych technologii*, "Namiary na Morze i Handel" 2022, nr 5
- "Studia i Materiały Instytutu Transportu i Handlu Morskiego", wydane w latach 1997-2018
- Artykuły z czasopism specjalistycznych (krajowych i zagranicznych)

Kontakt

hanna.klimek@ug.edu.pl,